

A Názáreti Egyház 2009-es Egyetemes Gyűlése három indítványt terjesztett a Bibliatanulmányozó Bizottság elé. Ezek az indítványok részben a Názáreti Egyház Hítelveinek IV. pontjára vonatkoztak – a Szentírás teljes tévedhetetlenségének kimondását illetően –, részben az engesztelésről szóló VI. cikkelyt érintették. Az alábbiakban olvasható a Bizottság jelentése, mely a Názáreti Egyház 28. Egyetemes Gyűlésének szól.

Thomas King, elnök
Alexander Varughese, titkár

**A BIBLIATANULMÁNYOZÓ BIZOTTSÁG
JELENTÉSE
A NÁZÁRETI EGYHÁZ
28. EGYETEMES GYŰLÉSÉNEK**

**2013. június 19–28.
Indianapolis, Indiana, USA**

Bibliatanulmányozó Bizottság

A BIZOTTSÁG TAGJAI

Gary Bennett, Stephen Dillman, Bradley Estep, Thomas King (elnök), Joseph Knight, Melvin McCullough, Jesse C. Middendorf, Thomas Noble, Christian Sarmiento, Arthur Snijders, Alexander Varughese (titkár) és David Wilson; Stan Ingersol és Shirley Marvin értékes segítségével.

ÖSSZEFOGLALÁS

Az Egyetemes Szuperintendensek Testülete megbízta a Bibliatanulmányozó Bizottságot azzal a feladattal, hogy reflektáljon a 2009. évi Egyetemes Gyűlés összesen három határozati javaslatára, és tegyen javaslatot a 2013. évi Egyetemes Gyűlés által megteendő lépésekre. Az alábbi jelentés első része a bizottság válasza a Hítelvek IV. cikkelyével (A Szentírás) kapcsolatos JUD-805-ös határozati javaslatra. Ezt követi a bizottság válasza a JUD-802-es és a JUD-816-os határozati javaslatokra, melyek egyaránt a Hítelvek VI. cikkelyéhez (Engesztelés) kapcsolódnak. A jelentés a Bibliatanulmányozó Bizottság határozati javaslatával zárul, mely a Hítelveket érintő jövőbeli határozati javaslatokra vonatkozik.

I. VÁLASZ A 2009-ES EGYETEMES GYŰLÉS IV. CIKKELLYEL (A SZENTÍRÁS) KAPCSOLATOS JUD-805-ÖS HATÁROZATI JAVASLATÁRA

JUD-805-ös határozati javaslat: a IV. cikkelyt (A Szentírás) illetően; a „tévedhetetlenül nyilatkoztatják ki számunkra Isten akaratát mindenben, ami üdvösségünkhöz szükséges” kifejezés helyettesítendő a következővel: „mindenütt tévedhetetlenek, s a legfőbb tekintélyt jelentik mindabban, amit a Szentírás tanít”.

JAVASLAT

Elutasítandó a JUD-805-ös határozati javaslat, amely változtatni kíván a IV. cikkely (A Szentírás) szövegén. A bizottság e cikkely jelenlegi szövegének megtartását javasolja.

INDOKLÁS

A 2009-es Egyetemes Gyűlés azon indítványai, hogy módosítsuk a Názáreti Egyház Hítelveinek IV. cikkelyét annak érdekében, hogy az kimondja a Szentírás teljes tévedhetetlenségét, nyilván abból a vágyból fakadnak, hogy a Biblia megkapja életünkben és teológiánkban az őt megillető helyet. Miután felkértek bennünket ezeknek az indítványoknak a vizsgálatára, először is megállapítjuk, hogy nagyra becsüljük ezt a vágyat, és egyértelműen szeretnénk kifejezni, hogy szolidárisak vagyunk mindazokkal, akik szerint a Bibliát előkelő hely illeti meg az egyház és minden egyes keresztyén életében. John Wesley a *homo unius libri*, „egy könyvnek embere” szavakkal jellemezte magát, és a metodistákat olyan

„bibliahú keresztyéneknek” nevezte, akik eltökélten hirdetik az „egyszerű, jó öreg, bibliai keresztyénséget”.¹ Ezért csatlakozunk mindazokhoz, akik határozottan ragaszkodnak a Biblia tekintélyéhez a keresztyén életet és gyakorlatot, tanítást és erkölcsöt illetően. A IV. cikkely az összes többi cikkelyhez hasonlóan egy hitelv, ezért része a hitünknek. Ennek fényében és ebben a szellemben fogalmazzuk meg az alábbi jelentést.

1. A IV. CIKKELY EREJE

Azzal kívánjuk kezdeni, hogy felhívjuk a figyelmet a Biblia tekintélye iránti elkötelezettségünket kijelentő IV. cikkely erejére.

(a) Istentől való teljes ihletettség

Először is, a hitcikkely világosan kimondja a Szentírás „Istentől” való „teljes” ihletettségét – ez azt jelenti, hogy a Biblia *egésze* ihletett, és nem csupán abban az értelemben ihletett, ahogy az egy műalkotásról elmondható, hanem Istentől ihletett. Az a megállapítás, hogy a Biblia *egésze* ihletett, azt jelenti, hogy nem ragadhatunk ki szövegeket az összefüggésükből, és nem idézhetjük őket önkényesen mint „Isten igéjét”. Meg kell értenünk a bibliai teológia egészét. Azt sem hisszük, hogy az Istentől való ihletettség eltörli az emberi szerzőséget. Mindegyik könyv sajátos stílussal, szókészlettel és kifejezésmóddal rendelkezik, ami a meglehetősen eltérő emberi szerzőket és kontextusokat tükrözi, legyen szó Jeremiásról és Ezékielről, Lukácsról, Pálról vagy akár ismeretlen írókról. Nem hiszünk az ihletettség mechanikus elképzelésében, mely szerint az elméjük ki lett iktatva, és egyszerű bábokká váltak. Mentális képességeik inkább fokozódtak, és szabad akaratukat Isten finom és érzékeny Lelke vezette. Akár információkat gyűjtve beszámolót írtak, akár a korábban leírtakat szerkesztették, akár közvetlenül a Szentlélek által ihletett beszédet foglaltak írásba, az eredmény olyan iratok gyűjteménye lett, amely megfelel annak a célnak, hogy kinyilatkoztassa Isten akaratát és útját, Isten tetteit, valamint mindenekelőtt Istennek az ő testet öltött Fiában adott kijelentését. Egyetértünk tehát a harmadik lausanne-i kongresszus Fokvárosi Állásfoglalásával, amikor hitvallásukban kijelentik:

A teljes Bibliát Isten Igéjeként fogadjuk, melyet Isten Lelke ihletett, s emberi szerzők mondtak el és írtak le. Alávetjük magunkat a Bibliának mint a hitünket és viselkedésünket irányító legfőbb és páratlan tekintélynek. Tanúsítjuk Isten Igéjének az Ő üdvözítő céljának elérésében megnyilvánuló erejét. Valljuk, hogy a Biblia egésze Isten végső írott igéje, melyet semmilyen további kijelentés nem múl felül, de azt is nagy örömmel állapítjuk meg, hogy a Szentlélek megvilágítja Isten gyermekeinek elméjét, úgyhogy a Biblia újabb és újabb módon továbbra is Isten igazságát szólja az embereknek minden kultúrában.²

Erőteljesen támogatjuk, hogy ez a Fokvárosi Állásfoglalás hangsúlyozza, hogy azért szeretjük Isten Igéjét, mert szeretjük Istent, szeretjük az általa alkotott világot, szeretjük az evangéliumot, szeretjük Isten gyermekeit, és szeretjük Istentől kapott küldetésünket.

(b) Isten akaratának tévedhetetlen kinyilatkoztatása

Másodszor, a IV. hitcikkely világosan kimondja, hogy a Szentírás *tévedhetetlenül* nyilatkoztatja ki Isten akaratát. Ez azt jelenti, hogy amit a Szentírás kijelent nekünk Istenről meg az ő üdvözítő tetteiről és céljáról, azt nem érvénytelenítheti semmilyen pusztán emberi filozófia, metafizika vagy etika. Az emberi értelem és kultúra egésze bukott, s ezért gyanús, ha Isten akaratának megítéléséről van szó, de mindegyikünk megbízhat Istennek a Szentírásban nekünk adott igéjében, mint amely „lábam előtt mécses..., ösvényem világossága” (Zsoltárok 119,105). Az emberi értelem és tapasztalat sok mindenben vezethet minket, de ha Isten dolgairól van szó (melyek egész életünket formálják), meg kell hajolnia az ihletett Szentírásban nekünk adott isteni kinyilatkoztatás előtt. Általában ezt a meggyőződést nevezik a Szentírás „tévedhetetlenségének”, mely szerint annak könyvei „tévedhetetlenül nyilatkoztatják ki számunkra Isten akaratát mindenben, ami üdvösségünkhöz szükséges”, szemben a minden tényszerű részletre kiterjedő abszolút tévedhetetlenséggel. Ebből következik, hogy noha a Szentlélek vezet minket, miközben a Szentírás által hozzánk szóló Isten hangját halljuk, nem fogadhatók el olyan állítások, amelyek Isten igazságának a Szentíráson kívüli, magánjellelű kinyilatkoztatásait hangoztatják.

¹ John Wesley előszava a Prédikációk 1747-es kiadásához, *Prédikációk I.*, 12. o; és „Short History of Methodism” /A metodizmus rövid története/, *Works* [BE], 9. kötet, 369. o.

² *The Cape Town Commitment: A Confession of Faith and a Call to Action* /A Fokvárosi Állásfoglalás – Hitvallás és cselekvésre hívás/ (A Lausanne-i Mozgalom, 2011).

Ebből azonban nem következik az, hogy a Biblia értelmezésekor tévedhetetlenek vagyunk. Egyes keresztyének úgy vélik, hogy pusztán azt fogalmazzák meg, amit a Biblia mond, ám ez naivitás. Akár tetszik, akár nem, minden keresztyén valójában *értelmezi* a Bibliát. Ezért minden szót az adott mondatban, minden mondatot az adott bekezdésben, minden bekezdést az egész könyv mondanivalójának fényében, és minden bibliai könyvet a Szentírás egészének fényében kell értelmeznünk. Az Újszövetséget az Ószövetség háttérének figyelembevételével értelmezzük, az Ószövetséget pedig az Újszövetség fényében, és különösen úgy, ahogy a fokozatos kinyilatkoztatás elvezet Istennek a Jézus Krisztusban adott végső kinyilatkoztatásához. Miközben együtt értelmezzük a Szentírást, az egyház ősi hitvallásait követjük. Mindez nemcsak gondos tudományos munkát igényel, hanem a Szentlélekre való hagyatkozást is. Az összes igehirdetőtől és tanítótól különösképpen elvárjuk, hogy elkötelezzék magukat az ősi hitvallásokban és a Hitevekben foglalt bibliaértelmezés mellett, de más dolgokban az értelmezés szabadságát valljuk, amennyiben az az egyházhoz való hűség szellemében történik. Miközben az egyház közösségében együtt értelmezzük a Szentírást, a Szentlélektől várjuk, hogy a jövőben elvezessen minket ahhoz, ami „az Isten akarata...”, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes” (Róma 12,2).

(c) Minden, ami üdvösségünkhöz szükséges

Harmadszor, ez elvezet minket ahhoz, hogy a IV. hitcikkely világosan megfogalmazza a Szentírás célját: kinyilatkoztatja Isten akaratát „...mindenben, ami üdvösségünkhöz szükséges...” John Wesley nagyon világosan kijelentette, mi a célja annak, hogy „egy könyvnek embere” legyen: megtalálni „az utat a mennyországba”. A Bibliát nem úgy kell kezelni, mint egy almanachot, varázskönyvet, történelem- vagy fizikatankönyvet. Igazságát az ókori világ gondolatformáiban, annak kultúrája, kontextusa, földrajza, kozmológiája és nyelve segítségével fejezték ki. Ugyanakkor Isten Izrael *történelmében* és mindenekfelett az Úr Jézus Krisztus életében, halálában és feltámadásában megnyilvánuló tettei valóban „szükségesek” voltak az „üdvösségünkhöz”. Ezért a hitünkhöz hozzátartozik, hogy a Biblia az az Istentől kapott beszámoló, amely Istennek a téridőben zajló történelemben véghezvitt tetteiről szól, s így szerves része annak a kinyilatkoztatásnak, amelyet Isten a történelemben és egyedülálló módon az Úr Jézus Krisztusban adott. S noha a tudomány a bibliatanulmányozás helyett „a természet könyvének” tanulmányozása révén halad előre, a modern tudomány keresztyén kultúrában, keresztyén nézetekből táplálkozva emelkedett föl, és alapvető meggyőződésünk, hogy mindarról, amit a tudománynak köszönhetően tudunk, kiderül majd, hogy nagyon is összeegyeztethető mindazzal, amit a Szentírás jelentett ki nekünk.

Az üdvösség evangéliumában való hitből az is következik, hogy engedelmeskedünk Isten törvényének. Isten Jézus és az apostolok által értelmezett törvényét szándékosan megszegve élni nem más, mint a hit antinomiánus* megtagadása. A keresztyén etika megfogalmazása azáltal történik, hogy az egyház a Szentlélektől vezetve értelmezi a Szentírást, és figyelembe veszi az egyház sok évszázados bölcsességét.

(d) Ami nem a Szentírásból való, az nem lehet az egyház tanítása

Negyedszer, a IV. hitcikkelyben talán az utolsó összetett mondat a legerősebb. Szövege (Wesley Huszonöt hitcikkelyén keresztül) az anglikán egyház Harminckilenc hitcikkelyének VI. cikkelyéből származik:

A Szentírás tartalmazza mindazt, ami az üdvösséghez szükséges, ezért senkitől sem kívánható, hogy ami abban nem olvasható, és abból nem is bizonyítható, azt hittételként higgye, vagy az üdvösséghez nélkülözhetetlennek tekintse.

Ez kimondja a reformáció egyik sarkalatos elvét, a *sola scripturát*, mely szerint a Szentírás a keresztyén tanok egyetlen forrása. Megállapítja, hogy csak a Szentírásban olvasható vagy abból bizonyítható dolgok követelhetők meg hitcikkelyként vagy az üdvösség feltételeként. Természetesen wesleyánus hívőkként tudjuk (az egyetlen egyház többi fontosabb teológiai hagyományát követőkhöz hasonlóan), hogy a Szentírást értelmezni kell. A Szentírást az egyház *hagyományainak* útmutatásával, az Isten népeként szerzett *tapasztalatunk* fényében, megszentelt *értelmünk* segítségével értelmezzük. Ám e mondat szerint *önmagában* az említettek egyike sem lehet a keresztyén tanok forrása vagy alapja, és a Názáreti Egyház Hiteveinek többi cikkelyét tekintve látjuk, hogy ez csakugyan így van. E cikkelyek mindegyike a Szentírásból származik. A keresztyén hagyomány ma segít értelmeznünk a Szentírást, s az emberi értelem és tapasztalat részt vesz ebben az értelmezésben és a tanaink megfogalmazásában. Az értelem és a tapasztalat formálta e Hitevek megalkotásának módját, s továbbra is formálja a tanaink

* Törvényellenző.

kifejezésének módját, sőt meg is erősítheti őket. Azonban minden egyes tan, melyet felekezeti szinten a Hiteveinkben közösen vallunk, valójában a Szentírás alapján, és abból származik.

A bizottságunk meggyőződése szerint tehát a IV. hitcikkely olyan erős, hogy teljesen megértve jó és elégséges védelmet nyújt a Szentírástól eltérő bármely teológiával szemben. Erejét és fényét értenie és becsülnie kell mindenkinek, aki a Názáreti Egyház szószékein ígét hirdet vagy az Egyház főiskoláin/egyetemein tanít. Ezért a bizottság meggyőződése, hogy nemcsak szükségtelen, hanem a wesleyánus hagyománytól eltérő, a wesleyánus teológiával összeegyeztethetetlen és maga a Szentírás által nem indokolt lépés lenne kiegészíteni Hiteveinket bármely olyan állítással, hogy a Szentírás nemcsak az üdvösségünkhöz szükséges dolgokban nyilatkoztatja ki számunkra Isten akaratát „mindenütt tévedhetetlen” módon, hanem bármely állítás igazságának megállapítását illetően is. Ez azt jelentené, hogy a Bibliát Isten üdvözítő igéje helyett egyfajta almanachnak vagy enciklopédiának tekintjük. Az a kijelentés, mely szerint a Biblia könyvei „a legfőbb tekintélyt jelentik mindabban, amit a Szentírás tanít”, csupán fölveti az újabb kérdést, hogy pontosan mit tanít a Szentírás, és ezt illetően számos eldöntetlen vita folyik a keresztyének között (sőt a názáreti hívők között is). A Szentírás teljes, részletes, tényszerű, szó szerinti pontosságának kimondása („mindenütt tévedhetetlen”) több problémát vet föl, mint amennyit megold, s szükségtelen, figyelemelterelő és hiábavaló vitákhoz vezet.

E következtetés alátámasztása érdekében bővebben ki kell fejtenünk ezt az alapvető bekezdést. Meg kell értenünk, honnan származik a teljes és részletes tévedhetetlenségnek ez az igénye, miért szükségtelen és félrevezető ez, és hogyan vélekedtek róla a Názáreti Egyház teológusai.

2. A RÉSZLETES TÉVEDHETETLENSÉG ÁLLÍTÁSÁNAK KÁLVINISTA EREDETE

Észak-Amerikában az utóbbi évtizedekben különösen erőteljes volt a tévedhetetlenségről folyó vita, melyet 1974-ben Harold Lindsell *The Battle for the Bible /Csata a Bibliáért/* című könyve robbantott ki, és első látásra úgy tűnhet, hogy az effajta tévedhetetlenség kimondása dicséretes dolog. Azonban tudnunk kell, hogy a Szentírás minden részletre kiterjedő, teljes tévedhetetlenségének ez a hangoztatása („mindenütt tévedhetetlen”) egy bizonyos kálvinista hagyományból származik. Egy bizonyos kálvinista teológiai módszer kelléke, és nem érthető meg az említett teológiára igen gyakran jellemző racionalizmusban betöltött helyétől függetlenül. Charles Hodge (1797–1878) és B. B. Warfield (1851–1921), a 19. században és a 20. század elején a Princetoni Egyetemen tanító kálvinista teológusok olyan korábbi kálvinistáktól örökölték ezt az állítást, mint Francis Turretin (1623–1687), a svájci-olasz teológus, és ez közvetlen következménye kálvinista törekvéseknek. A Kálvin János utáni évszázad kálvinista teológusai a római katolikusokkal folytatott harcukban azért ragaszkodtak a Biblia tekintélyéhez, hogy szembeszálljanak a pápa és a bíborosok tekintélyével. Hitvédelmi stratégiájuk arra indította őket, hogy a Biblia tekintélyét a Krisztusban való hit alapjaként mondják ki, nem pedig olyan dologként, amely a Krisztusban való hitből következik. Az lett a módszerük, hogy előbb a Biblia igazságát és tekintélyét állapították meg, majd erre építették a Krisztusban való hitet. Tehát az értelmi meggyőzés és hitvédelem volt az első. Egyes lutheránusok Luther Mártontól eltérve hasonló álláspontra helyezkedtek. Ezért a reformáció utáni korszakból való sok református hitvallás a Bibliáról szóló hitcikkellyel kezdődik. Ebben az összefüggésben kezdték hangsúlyozni a Biblia tévedhetetlenségét. A teológiában alkalmazott deduktív módszerükkel összhangban azzal érveltek, hogy mivel Isten tökéletes, és mivel a Biblia tőle származik, a Bibliának „tökéletesnek” kell lennie abban az értelemben, hogy a legkisebb részletében sem lehet téves. Ez egy előzetes feltevés volt, mellyel a Bibliához közeledtek, nem pedig magának a bibliai szövegnek a tanulmányozásából levont következtetés. Nem minden kálvinista helyezkedett erre az álláspontra. A holland és skót kálvinista hagyományok (Hermann Bavinck, Abraham Kuyper és James Orr) eltérnek ettől, s közelebb állnak Kálvin Jánoshoz és a reformátorokhoz. A tévedhetetlenség hangoztatása különösen erős volt az amerikai kálvinisták között, ami részben talán magyarázatot ad arra, hogy a fundamentalizmus miért főként amerikai jelenség.

Maguk az európai reformerek – Kálvin János, Luther Márton, Ulrich Zwingli és társaik – nem állítottak ilyet, és az anglikán egyház Harminckilenc hitcikkelyének VI. cikkelye sem mond ki ilyesmit. Ez új állítás volt a reformáció utáni korszakban. Maguk a reformátorok úgy vélték, hogy a Krisztusban való hit vezet a Bibliába vetett bizalomhoz. Luther Márton először a hit általi megigazolást hirdette (*sola fide*), és csak e tan pápa általi elutasításának felismerése után látta meg annak szükségességét, hogy az egyház alávesse magát a Bibliának (*sola scriptura*). E későbbi, kálvinista hagyományú teológusok számára a Biblia tévedhetetlenségébe vetett hit vált a Krisztusban való hit alapjává. Az 1920-as évek fundamentalistái ebből a 19. századi princetoni kálvinista teológusok által továbbadott kálvinista

hagyományból vették a Szentírás teljes és részletes tévedhetetlenségébe vetett hitüket. Harold Lindsell az 1970-es években megpróbálta rávenni az összes evangéliumi keresztyént, hogy ragaszkodjon ehhez a sajátos kálvinista nézethez, és komolyan megosztotta az evangéliumi keresztyénséget – legalábbis az Egyesült Államokban, ha nem másutt is. Ez az egész fejlődés – a tévedhetetlen részletek hangoztatását is beleértve – jól mutatja, mennyire meghatározta a kálvinista hagyományt a racionalista modernitás.

A wesleyánusok hívebbek az eredeti reformációhoz. Mi tudjuk, hogy nem azáltal jutunk hitre, hogy bizonyítják nekünk a Biblia tévedhetetlenségét, hanem a Krisztusban való hitünk vezet minket ahhoz, hogy megbízunk az ő hírnökeiben, a prófétákban és apostolokban, s mindazokban, akik a Bibliát írták. *Nem* arról van szó, hogy felekezetünk az ellentétes nézet mellett kötelezi el magát, mely szerint a Szentírás *nem* megbízható, vagy történelmileg megbízhatatlan. Nem; azon nézet mellett kötelezzük el magunkat, hogy a Szentírás *elegendően* pontos beszámolót nyújt nekünk Isten tetteiről, melyeket ő Izráel történetében és különösen az Úr születésében, életében, halálában és testi feltámadásában vitt véghez. Inkább arról van szó, hogy szerintünk a Szentírás teljes tekintélyének és megbízhatóságának hangsúlyozását illetően se nem hasznos, se nem szükséges hangoztatni annak *részletes*, tényszerű tévedhetetlenségét. Az anglikán egyház Harminckilenc hitcikkelyének VI. cikkelye ezért kapta „A Szentírás elégséges voltáról” címet, és az „elégségességnek” ez a gondolata a John Wesley által az amerikai metodizmusnak adott Huszonöt hitcikkely ötödik cikkelyének címében is megjelenik.³

3. EZ A KÁLVINISTA NÉZET MIÉRT HELYTELEN MÓDJA A SZENTÍRÁS TEKINTÉLYE KIMONDÁSÁNAK?

Két komoly hátránnyal jár, ha a Szentírás tekintélyének kimondásakor a Biblia részletes, tényszerű tévedhetetlenségét hangoztatjuk annak „elégséges volta” helyett. Először is, a „tévedés” fogalma nem hatékony, mert lehetetlen meghatározni, mi számít „tévedésnek”. A szó látszólag az abszolút pontosság igényére utal, de vajon milyen mértékű pontosság felel meg? Ragaszkodjunk-e a modern tudományos nyelv pontosságához, ami távol áll minden ókori irodalomtól? Elfogadhatók-e a kerekített számok? Minden beszámolóknak szigorú időrendet kell-e követnie? Tilosak-e a szóképek és a példázatok? Ragaszkodjunk-e ahhoz, hogy a Jézus által elmondott történeteknek tényszerűen pontosaknak kell lenniük? Még ha elfogadjuk is, hogy a Szentírás tele van szóképekkel, példázatokkal és a képes beszéd más fajtáival, rendelkezni akarunk-e afelől, hogy mindenkinek hol kell meghúznia a határt – mi az, ami szó szerint tény, és mi szókép, példázat, költészet és látomás? A „tévedés” fogalmával egy abszolutista kifejezést alkalmazunk olyasmire, ami szükségképpen *mérték* kérdése, és így egy rémálomhoz jutunk, mivel mindez őszintén szólva ostoba és hiábavaló kérdésekhez vezet. Ez itt a második fontos szempont: a „részletes tévedhetetlenségnek” ez a szerencsétlen fogalma jelentéktelen részletekről szóló haszontalan vitákra tereli a figyelmet. Vajon Ebjátár vagy Abímelek volt a főpap, amikor Dávid a szent kenyerekből evett? Két angyal volt a sírnál, vagy csak egy? Húsvét hajnalban több asszony volt a sírnál, vagy csak egy? Júdás felakasztotta magát, vagy más módon halt meg? Számtalan vita folyik olyan dolgokról, amelyek nem befolyásolják az evangélium igazságát, és csupán időpocsékolást jelentenek. Mivel ókori irodalommal van dolgunk, gyakran nincs elég információnk annak megállapításához, hogy egy látszólagos ellentmondás csakugyan ellentmondás-e. A teljes tévedhetetlenség kimondása tehát azt jelenti, hogy bagatell és haszontalan részletekben merülünk el, mint azok az efezusiak, akik olyan „mondákkal és vég nélküli nemzetségtáblázatokkal [foglalkoztak], amelyek... vitákra vezetnek”, és „üres fecsegésre adták magukat” (1Timóteus 1,4–6).

Az győz meg minket a Szentírás igazságáról, hogy amikor a Lélek erejével hirdetik, szemtől szembe kerülünk az Úrral. Nem csupán tudjuk, hogy „Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint. Eltemették, és – ugyancsak az Írások szerint – feltámadt a harmadik napon, és megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek” (1Korinthus 15,3–5). Pál az evangélium központi tényeként tárja eléünk mindezt, és hisszük, hogy nincs jó okunk kétségbe vonni történetiségüket. Ám nem pusztán arról van szó, hogy pontos tényeket kaptunk, hanem arról is, hogy e beszámoló révén magával a feltámadott Úrral találkozunk, megismerjük őt, s belé vetjük a bizalmunkat és hitünket. Így teszi meggyőzővé evangelizációnkat az evangélium elbeszélése – és nem úgy, hogy meggyőzzük a keresőt arról, hogy

³ A Szentírás üdvösséghez „elegendő” voltának fontosságát illetően lásd Paul Merritt Bassett, „The Theological Identity of the North American Holiness Movement: Its Understanding of the Nature and Role of the Bible” /Az észak-amerikai szentségmozgalom teológiai identitása – A Biblia természetének és szerepének értelmezése a mozgalomban/, *Varieties of American Evangelicalism* /Az amerikai evangélikalizmus változatai/ (Knoxville, TN, 1991), 72–108. o., különösen 76–79. o.

pontosan meg tudjuk állapítani, hány angyal volt a sírnál. A Szentírás tekintélyét a Szentlélek és „a régés-régi történet” alapozza meg.

Tiszteljük azokat a testvéreinket, akik szeretik a Szentírást, és meg akarják védeni tekintélyét, de wesleyánusként meggyőződésünk, hogy helytelenül járnak el, ha ezt ilyen kálvinista módon próbálják tenni.

4. A NÁZÁRETI TEOLÓGUSOK EGYSÉGES NÉZETE

Igaz, hogy az 1920-as évek fundamentalista-modernista harcának hevében a názáreti egyház vezetői kifejezték, hogy szolidárisak a fundamentalistákkal. Ez aligha meglepő, ha figyelembe vesszük a másik választási lehetőséget – azt a fajta modernista/liberális teológiát, amelyben (H. Richard Niebuhr szavaival élve) „egy harag nélküli Isten egy kereszt nélküli Krisztus szolgálatai révén bűn nélküli embereket juttat egy ítélet nélküli országba”! Ám a felekezet vezető teológusa, H. Orton Wiley mélyebben megértette a dolgokat.⁴ A wesleyánusok a modernizmussal szembeszállva elkötelezetten hangoztatták a Biblia tekintélyét, de nem olyan leegyszerűsítő módon, ahogy azt a fundamentalisták próbálták tenni. Paul M. Bassett írja, hogy Richard Watson, W. B. Pope és John Miley wesleyánus teológusok hagyományát követve „Wiley egyértelműen harcba száll egyrészt az amerikai teológiai liberalizmussal, másrészt a fundamentalizmussal.”⁵ *Keresztyén teológia* című művében bírálja a reformáció utáni évszázad protestáns skolasztikusait, amiért elkezdték „az írott Igével helyettesíteni Krisztust, az élő Igét”. Az adott kontextusban egyértelmű (amint Paul Bassett rámutat), hogy H. Orton Wiley korának fundamentalistáit is bírálta, akik a skolasztikus kálvinizmustól örökölték a Biblia részletes tévedhetetlenségére vonatkozó nézetüket.⁶ Wiley olyan messzire megy, hogy óva int három „derék uralkodótól”, melyeket tévesen Krisztus, az élő Ige helyébe ültethetünk: az egyháztól, a Bibliától és az értelemtől. Jó okunk van arra következtetni, hogy az 1928-as Egyetemes Gyűlésen H. Orton Wiley fogalmazta meg a IV. hitcikkelyt, ami önmagában jó ok arra, hogy ne módosítsuk ezt a cikkelyt.

Timothy L. Smith a *Christianity Today* szerkesztőjének írt levelében, amely 1978. március 10-én jelent meg, hasonlóan hangoztatta, hogy a wesleyánusok mind a „liberális” vagy „modernista” álláspontot elutasítják, mind a Szentírás szűk értelemben vett tévedhetetlenségét, melyet B. B. Warfield és Harold Lindsell neve fémjelez. Timothy Smith azt írta: „...mi, wesleyánusok régebbi és sokkal tágabb evangéliumi hagyományt követünk annál, amit a modern újkálvinista skolaszticizmus képvisel.” A *The Christian Century* szerkesztőjének írt levelében kijelentette, hogy „a bibliai tekintély nem fundamentalista nézetének sok evangéliumi hívő által elfogadott gyökerei” a reformátorok írásaiban vannak, és a tévedhetetlenség Hodge–Warfield-féle nézetét sosem vallották olyan evangéliumi vezetők, mint William Booth, Adoniram J. Gordon, Dwight L. Moody és az Országos Szentség Szövetség vezetői. Timothy Smith elutasította a részletes tévedhetetlenség kortárs hívei, Harold Lindsell és Francis Schaeffer törekvéseit, hogy „a mai evangéliumi hívőkre ráerőltesük a Szentírás olyan szemléletét, amelyet Jézus és Pál visszautasított a rabbinikus judaizmusban.”⁷

Ugyanígy Ralph Earle idézi A. M. Hillst, a korai názáreti teológust, aki szerint a Biblia abban tévedhetetlen, amit Istenről és az üdvösségről mond nekünk, nem pedig a részletes tévedhetetlenség értelmében:

Milyen tévedhetetlenséget tulajdonítsunk a Bibliának? Azt a célt illetően tévedhetetlen, amiért írták. Tévedhetetlenül Isten Krisztus üdvözítő szeretetében adott kinyilatkoztatása a gonosz

⁴ Azzal kapcsolatban, hogy a fundamentalista törekvések hogyan hatoltak be egy időre a szentségmozgalomba és a Názáreti Egyházba, lásd Paul Merritt Bassett, „The Fundamentalist Leavening of the Holiness Movement, 1914–1940: The Church of the Nazarene: A Case Study” /A szentségmozgalom fundamentalista kovásza, 1914–1940 – A Názáreti Egyház: esettanulmány/, *Wesleyan Theological Journal (WTJ)* 13:1 (1978), 65–91. o.; és Stan Ingersol, „Strange Bedfellows: The Nazarenes and Fundamentalism” /Furcsa pár – A Názáreti Egyház és a fundamentalizmus, *WTJ* 40:2 (2005), 123–141. o.

⁵ Bassett, „Theological Identity” /Teológiai identitás/, vö. 91.

⁶ Bassett, „Theological Identity”, 91–94., amely utal a következőre: Wiley, *Christian Theology* /Keresztyén teológia/, 1:140–142.

⁷ Timothy L. Smith, „Reader’s Response: Determining Biblical Authority’s Base” /Olvasói válasz – A bibliai tekintély alapjának meghatározása/, *The Christian Century* 95 (1977. márc. 2.): 198. o.

világnak. Csalhatatlanul elvezet minden őszinte, készséges és kereső lelket Krisztushoz, a szentséghez, a mennyhez.⁸

Ralp Earle pedig védelmébe vesz egy másik evangéliumi tudóst, aki elfogadta, hogy a Bibliában vannak retorikai, történelmi és tudományos tévedések. Ugyanakkor úgy vélte, hogy ez a kollégája a kelletténél több engedményt tett, elfogadva, hogy ténybeli ellentmondások vannak ott, ahol gondos hermeneutikával* össze lehet hangolni a történelmi beszámolókat.⁹

J. Kenneth Grider szintén elutasította a részletes tévedhetetlenséget. Megemlíti Wesley egy Harold Lindsell által idézett mondatát, amely látszólag a részletes tévedhetetlenséget tanítja, de azzal érvel, hogy ha ezt a mondatot Wesley egész teológiájának kontextusában értelmezzük, akkor megállapítható, hogy Wesley a skolasztikus kálvinizmustól eltérően nem a teológiai módszere részeként tanította a tévedhetetlenséget. J. Kenneth Grider így érvel: „...Magát a Szentírást nem érdekli a tévedhetetlenség. Az ihletettségre igényt tart, de a tévedhetetlenségre nem – legalábbis nem a teljes tévedhetetlenségre.”

J. Kenneth Grider megvizsgálja az ihletettségre ezt a 2Timóteus 3,16-ban található igényét, és rámutat, hogy a szöveg szerint konkrétan a tanításra és gyakorlatra vonatkozó ihletettségről van szó.¹⁰

Rob L. Staples a wesleyanizmust összeveti a kálvinista talajon felnőtt fundamentalizmussal, amely az „ismeretelméleti tévedhetetlenséget” hangoztatja. A wesleyanizmus másként működik, és az általa „szoteriológiai* tévedhetetlenségnek” nevezett nézetet vallja.¹¹ Egy másik cikket Luther Márton mondásával kezd: „A Biblia a jászol, melyben Krisztus fekszik.” Rob Staples megjegyzi:

Luther Márton analógiájának az a lényege, hogy Krisztus, aki az élő Ige, a Bibliában keresendő, amely az írott Ige. Ám az utóbbi nem öncél, hanem eszköz, amely az előbbihez irányít minket.¹²

Paul M. Bassett a szentségmozgalomban gyakorolt bibliaértelmezésről szóló cikkében amellezt érvelt, hogy annak története és belső logikája ahhoz a következtetéshez vezethet, hogy „egy olyan felhívás, mint Lindsellé [a részletes tévedhetetlenségre vonatkozóan] teológiailag és lelkileg irreleváns.” Paul Bassett így folytatja:

Története és belső logikája ahhoz a következtetéshez vezethet, hogy ha a tévedhetetlenség szót használjuk – ahogy szokás –, akkor az a Biblia szolgálatára mint a Szentlélek páratlan teremtő művére utal, mellyel e Léleknek az a célja, hogy közvetítse a bűntudatra ébredést, a Krisztusban való teljes szabadulást, valamint az arra vonatkozó biztos útmutatást, hogy miként viszonyuljunk Istenhez és felebarátunkhoz igazságban és valóságos szentségben. Ezekben a dolgokban a Bibliát teljesen tévedhetetlennek kell tartanunk.

Paul Bassett azután kizárja a részletesebb tévedhetetlenséget („mindenütt tévedhetetlen”):

A mozgalom arra a következtetésre jutott, hogy mivel az empirikus vagy tudományos pontosság szoteriológiaileg semmiképpen sem végleges, sőt metafizikailag sem végleges, magától a tudományos pontosságtól eltérő dologra kell visszavezetni... A szentségmozgalom legtöbb híve azt hangoztatná, hogy minden ilyen kérdést alá kell vetni annak a kérdésnek, hogy mi a végső célja magának a Szentírásnak, s ez a cél nem az, hogy mindent abszolút pontosan ismerjünk a mennyben és a földön, hanem a szoteriológiai elégségesség.¹³

H. Ray Dunning megjegyzi, hogy egyes evangéliumi hívők a Biblia tekintélyét annak tévedhetetlenségére alapozzák, de azt a következtetést vonja le, hogy „az ilyesfajta racionalista védekezés nem valami meggyőző.”¹⁴ H. Ray Dunning azután A. M. Hillst, Clark H. Pinnockot, Richard S. Taylort,

⁸ A.M. Hills, *Fundamental Christian Theology* /Alapvető keresztyén teológia/, Pasadena: C.J. Kline, 1931, I:134.

* Írásmagyarázat.

⁹ Ralph Earle, „Further Thoughts on Biblical Inspiration” /További gondolatok a Biblia ihletettségről/, *Journal of the Evangelical Theological Society*, 6. kötet, 1. szám (1963. tél): 7–17. o., (különösen 15. o.).

¹⁰ J. Kenneth Grider, „Wesleyanism and the Inerrancy Issue” /A wesleyanizmus és a tévedhetetlenség kérdése/, WTJ 19:2 (1984), 52–61. o.

* Üdvözléstani.

¹¹ Rob L. Staples, „Inerrancy” /Tévedhetetlenség/, *Holiness Today*, 1998. június, 5. o.

¹² Rob L. Staples, „Scripture” /Szentírás/, *Holiness Today*, 1998. december, 11. o.

¹³ Paul Merritt Bassett, „Theological Identity”, 94k.

¹⁴ H. Ray Dunning, *Grace, Faith, and Holiness* /Kegyelem, hit és szentség/ (Kansas City: Beacon Hill, 1988), 62. o.

H. Orton Wileyt, sőt Kálvin Jánost idézve támasztja alá a Biblia tekintélyének alternatív nézetét, mely szerint a *testimonium internum Spiritus sancti*, a Szentlélek belső bizonyágtétele győz meg minket. Szerinte ez a megelőző kegyelem tanának egyik összetevője.¹⁵

Azt a következtetést kell tehát levonnunk, hogy néhány esetleges kivételtől eltekintve a názáreti teológusok egésze teljes mértékben ellenzi azt az elképzelést, hogy a Szentírás tekintélyének megvédéséhez ki kell mondanunk annak teljesen részletes, tényszerű tévedhetetlenségét. E teológusok testületileg teljesen elkötelezték magukat a Szentírás tekintélye mellett a hit és a gyakorlat, a tanítás és az erkölcs kérdéseiben. Ezért az a kérdés, hogy a Biblia minden megállapítása teljesen pontos-e, nem olyasmiről, amelyet illetően az Egyháznak valamelyik oldalon állást kell foglalnia a hivatalos Hítelveiben, hisz meglehetősen irreleváns kérdéstről van szó.

A *Herald of Holiness* két szerkesztője nagyon találóan mondta, hogy a jelenlegi IV. cikkely igen átfogó. W. E. McCumber a „Válaszokban” megjegyezte, hogy a IV. cikkely „nem kényszerít minket arra, hogy állást foglaljunk a teljes tévedhetetlenség mellett vagy azzal szemben, és ahogy várnánk, a »teljes ihletettség« mindkét gondolatának vannak köztünk szószólói.” Ő maga megjegyezte: „Nem mentes minden tévedéstől, de tévedhetetlenül eléri célját, amikor a Szentlélek a segítségével büntudatra ébreszt és Krisztushoz vonz minket, lehetővé téve üdvözülésünket.”¹⁶ Wesley Tracy a „Kérdések dobozában” egyértelművé tette, hogy szerinte a [részletes] tévedhetetlenség nézete „a merev, jobboldali, kálvinista fundamentalisták ismertetőjelévé és csatakiáltásává lett”, és nem része a wesleyánus hagyománynak. Mindazonáltal megjegyzi, hogy a IV. cikkely „tág értelmű”; s elfogadhatja a tévedhetetlenségben hívő merev fundamentalista is, míg azoknak, „akik kevésbé merev nézetet vallanak..., szintén van szabad mozgásterük.”¹⁷

Ez elvezet az utolsó gondolathoz. Nem elég, hogy a részletes tévedhetetlenség nézete ellentétben áll a wesleyánus teológiával, és a vezető názáreti teológusok elutasítják, de ha a IV. hitcikkelyt úgy módosítanánk, hogy a Szentírás e sajátos szemléletére korlátozzon minket, akkor a jelenlegi, mindkét nézetet magában foglalni képes tág értelmezést helyettesítenénk ezzel a szűkebb, fundamentalista nézettel. Mivel a názáreti teológusok és bibliatudósok egésze igen erősen ellenezné e hitcikkely ilyen jellegű korlátozását – akárcsak sok vezető lekipásztor és laikus –, ez a lépés nagyon súlyos megosztottság veszélyének tenné ki a felekezetet. A más felekezetekben látható megosztottság, súlyos válság és fájdalom jelzi, hogy ez igen komoly következményekkel járhatna az egységünket illetően, és nagy kárt okozhatna a Názáreti Egyháznak.

A fenti okokból a bizottság határozottan javasolja e módosítási indítványok elutasítását. A názáreti hívők a jelenlegi IV. hitcikkely révén elkötelezték magukat amellett, hogy a Szentírás elégséges, és a végső tekintélyt jelenti a keresztyén hit és élet, tanítás és erkölcs minden kérdésében. Ez minden, amit mondanunk kell.

II. VÁLASZ A VI. CIKKELLYEL (ENGESZTELÉS) KAPCSOLATOS JUD-802-ES ÉS JUD-816-OS HATÁROZATI JAVASLATOKRA

ÖSSZEFOGLALÁS

A 2001-es, 2005-ös és 2009-es Egyetemes Gyűlések mindegyikéhez érkeztek határozati javaslatok a VI. hitcikkely (Engesztelés) megfogalmazását illetően. 2001-ben három határozati javaslat érkezett a küldöttektől azzal a céllal, hogy az „érdemszerző” szót helyettesítsük az „áldozati” szóval („... [érdemszerző] áldozati kereszthalála által...”). A határozati javaslatok vizsgálatával megbízott jogalkotó bizottság módosította az indítványokat, és azt javasolta, hogy mindkét kifejezést („érdemszerző” és „áldozati” töröljék a szövegből. A 2001-es Egyetemes Gyűlés és a kerületek elfogadták a módosított határozati javaslatot; így e hitcikkely jelenlegi szövegében sem az „érdemszerző”, sem az „áldozati” szó nem szerepel („...kereszthalála által...”). A 2005-ös és 2009-es Egyetemes Gyűléshez egyaránt határozati javaslatok érkeztek abból a célból, hogy a VI. hitcikkelybe helyezzük vissza az „érdemszerző” szót („...érdemszerző kereszthalála által...”). A határozati javaslatokat mindkét esetben továbbították az Egyetemes Szuperintendensek Testületéhez további vizsgálat végett. Az Egyetemes Szuperintendensek

¹⁵ Uo., 58–65. o.

¹⁶ W.E. McCumber, *Herald of Holiness*, 1985. március 15., 31. o.

¹⁷ Wesley Tracy, *Herald of Holiness*, 1992. január, 33. o.

Testülete azután megbízta a Bibliatanulmányozó Bizottságot azzal a feladattal, hogy reflektáljon a 2009-es Egyetemes Gyűléstől kapott két határozati javaslatra a IV. hitcikkelyt illetően, és készítsen megfelelő ajánlást a 2013-as Egyetemes Gyűlés intézkedésére nézve.

JUD-802-es határozati javaslat: az „érdemszerző” szó visszahelyezendő a VI. cikkely (Engesztelés) szövegébe („érdemszerző kereszthalála által”).

JUD-816-os határozati javaslat: megváltoztatandó a VI. cikkely szövege, kiegészítve azt különféle „Isten szeretetére mint az engesztelés indítékára vonatkozó utalásokkal (János 3,16), valamint az engesztelés más összetevőire vonatkozó átfogóbb utalásokkal.”

A BIZOTTSÁG JAVASLATAI

1. javaslat: Elutasítandó a JUD-802-es határozati javaslat, amely az „érdemszerző” szót be kívánja illeszteni a VI. hitcikkely (Engesztelés) szövegébe. Bizottságunk a VI. cikkely változatlanul hagyását javasolja.

2. javaslat: Elutasítandó a JUD-816-os határozati javaslat, amely meg kívánja változtatni a VI. cikkely szövegét, kiegészítve azt különféle „Isten szeretetére mint az engesztelés indítékára vonatkozó utalásokkal (János 3,16), valamint az engesztelés más összetevőire vonatkozó átfogóbb utalásokkal.” A bizottság a VI. hitcikkely változatlanul hagyását javasolja.

3. javaslat: A bizottság javasolja, hogy a 2013-as Egyetemes Gyűlés hívja fel a Názáreti Egyház különféle intézményeit, hogy szervezzenek és készítsenek tanulmányokat, konferenciákat és írott anyagokat az engesztelés fogalmának kifejtése végett, gazdagítva ezáltal az egyház ismereteit és hitét.

INDOKLÁS

Az engesztelés következményeinek széles köre. A Biblia a képek széles választékának segítségével ragadja meg Krisztus engesztelő kereszthalálának mérhetetlen dimenzióit. Ezek közé tartozik az áldozat, váltság/megváltás, engesztelés, elégtétel, helyettesítés, erkölcsi hatás és egyébek. Ezek a modellek különféle nézeteket fejeznek ki Isten haragjának és Isten szeretetének az engeszteléssel kapcsolatban betöltött szerepét illetően. Nyilvánvaló, hogy ezek egyike sem tárhatja elénk a teljes képet arról a sokféle áldásról, amiben a bűnös emberiség részesül az engesztelés által. Helyénvaló tehát, hogy a VI. hitcikkely kerüli az olyan szavakat, amelyek aránytalanul nagy figyelmet szentelnek az egyik képnek, kizárva vagy elhanyagolva a többi. A bizottság annak érdekében teszi ezt a javaslatot, hogy megvédje a kereszten tanúsított nagylelkű isteni szeretet átfogó jellegét és az Egyház egységét, amely ebből az általános kegyelemből fakad.

Emellett a Krisztus engesztelő haláláról szóló hitcikkelyt nem olvashatjuk azon bibliai igazságok nélkül, amelyeket az emberiség bűnösségéről, a megigazulás és a teljes megszentelődés szükségességéről, Isten ítéletéről és igazságosságáról, valamint az egész teremtett világ megújításáról szóló más hitcikkelyek fejeznek ki. Krisztus halála bőségesen eleget tesz annak a valóságos szükségletnek, hogy az ember és a teremtett világ megbékéljen szent Istenünkkel és egymással (Róma 5,15–17).

Az Egyház Hitelveinek tömör megfogalmazása. Az Egyház Hitelvei két törekvést igyekeznek tükrözni: 1) az egyes tanokat illetően kifejezzék a hit alapvető összetevőit, és 2) kerüljék az olyan kifejezéseket, amelyek többek vagy kevesebbek annál, ami az adott tan kifejtéséhez tartozik. Ezért a Hitelvek megfogalmazása gondos munka eredménye és szándékosan tömör. Meggyőződésünk tehát, hogy csak a tanítás központi igazságát kell kimondani, amint azt a jelenlegi Hitelvek kifejezik.

Szükségtelen visszahelyezni az „érdemszerző” szót. Jó okai vannak, hogy nem szükséges visszahelyezni az „érdemszerző” szót: 1) a mai fontosabb történettudósok (Collins, Maddox, Williams) szerint az „érdemszerző” szó nem játszott komoly szerepet John Wesleynek az engesztelés tanáról szóló ígéhirdetésében, sem pedig a tanításában; 2) az „érdemszerző” szó nem hangsúlyos H. Orton Wiley teológiájában, noha az elégtétel, helyettesítés és engesztelés rokon fogalmi hangsúlyosak benne; 3) maga az „érdemszerző” szó nem bibliai kifejezés.

A jelenlegi megfogalmazás elégséges volta. Az „érdemszerző” és „áldozati” szavak helyénvalóak ugyan, de szükségtelenek, mivel a jelentésük már benne van magában az „engesztelés” szóban. Maga az „engesztelés” szó magában foglalja azt a kulcsfogalmat, hogy Krisztus odaadta magát mint az egyetlen áldozatot, melynek révén megbékülünk Istennel, és így az engedelmessége által „kiérdemelte” (más szóval „elnyerte” vagy „biztosította” – Zsidók 9,12) megváltásunkat.

KONKLÚZIÓ

További közös vizsgálódás szükséges. A bizottság elismeri az egészséges eszmecsere és mély vizsgálódás értékét ezt az engeszteléről szóló sarkalatos tant illetően. Ám ennek a párbeszédnek túl kell mutatnia a szűk értelmezéssel kiválasztott összetevőkön, hogy felölelje az engesztelés hatalmas jelentéskörét. A vizsgálódást azzal a céllal kell folytatnunk, hogy gazdagítsuk Egyházunk hitvallását, miközben jobban megértjük a megváltás kegyelmes isteni művét.

Mivel a Názáreti Egyház a maga teljességében elfogadja az engesztelést, a bizottság további párbeszédre és vizsgálódásra biztatja az egyház teológiai gondolkodású tagjait. Ez szükségessé teszi, hogy tudományosan és tiszteletteljesen megkülönböztessük az engesztelés képeit – melyeket a bibliai írók a Szentlélektől ihletve fejeztek ki – azoktól a gyakran hibás elméletektől, amelyeket későbbi keresztyén gondolkodók kapcsoltak hozzájuk.

Többen hangot adtak annak a véleményüknek, hogy a keresztség és az engesztelés szerepe nagyobb hangsúlyt érdemel annál, amit sokszor helyeznek rá. Reménység szerint Krisztus szeretetének friss vizsgálatai nagyobb energiával töltik be az Egyházat, és katalizátorként hatva az Egyház egészét felsorakoztatják a Nagy Misszióparancs teljesítése érdekében.

A bizottság tehát azt javasolja, hogy a 2013-as Egyetemes Gyűlés hívja fel a Názáreti Egyház különféle intézményeit, hogy szervezzenek és készítsenek tanulmányokat, konferenciákat és írott anyagokat az engesztelés fogalmának kifejtése végett, gazdagítva ezáltal az egyház ismereteit és hitét.

KIJELENTÉS

Szeretnénk kijelenteni, hogy a tanítás szükségképpen a gyakorlati életvitelhez vezet; az igaz hitet helyes gyakorlattá kell tenni. A tudományos vizsgálódás a hívő közösség hitét és életét segítő eszköz. Arra vagyunk elhívva, hogy Krisztus evangéliuma mint Isten szent szeretetének kifürkészhetetlenül mély megnyilvánulása szerint éljünk. Miközben a tudósok ezeket a nagy igazságokat tanulmányozzák, az egyháznak a jelenlegi világosságunk szerint kell élnie. A wesleyánusok mindig is olyan emberek voltak, akik szívükben és életükben gyakorlati szoteriológiára törekedtek, s erőteljesen foglalkoztatta őket az evangelizáció és a szeretetszolgálat.

A Biblia Krisztus haláláról és az engeszteléről szólva kijelenti a kegyelem valóságát, amely az elidegenedett emberiséget kiengeszteli Istennel, megbékéltetve minket az Úrral, s így az új teremtés részeseivé téve bennünket (Efezus 2,14–16; Kolossé 1,19–22). A Szentírás tétovázás nélkül kijelenti, hogy Krisztus lebontotta a népek közötti elválasztó falat, eggyé téve őket, s így arra ösztönzi az egyházat, hogy a maga teljességében megéljük az engesztelésnek ezt az életét és szolgálatát (Efezus 4,1–6; 2Korinthus 5,14–15.17–21).

Ezért felhívjuk helyi gyülekezeteinket, hogy vegyünk komolyan a következő két dolgot: higgyük el, hogy Krisztus halála megbékéltette az embert, s éljük a kegyelemből megbékült emberek életét. Az Istenünkkel és Atyánkkal való megbékélés formálja közösségi imaéletünket, amely azután megérinti mind a látható, mind a láthatatlan világot, megerősíti készségünket, hogy megbocsássunk egymásnak, s javaink és életünk másokkal való megosztására indít minket. Egyúttal Krisztus evangelizáló követeivé tesz bennünket a világban (2Korinthus 5,20), valamint prófétai hangon szóló békéltetőkké (Máté 5,9).

A Fokvárosi Állásfoglalás alábbi kijelentése megérdemli a teljes figyelmünket és elkötelezettségünket:

Egyúttal az Istennel és egymással való kiengesztelődés az alapja és ösztönzője az Isten által kívánt igazságosságra való törekvésnek, amely nélkül Isten szerint nem lehet béke. A valódi és tartós megbékélés megköveteli a korábbi és jelenlegi bűn elismerését, az Isten előtti bűnbánatot, a sértett előtti bűnvallást, valamint a bocsánatkérést és a megbocsátás elfogadását. Az egyház amellet történő elkötelezettségét is magában foglalja, hogy ahol az helyénvaló, igazságszolgáltatásra vagy jóvátételre törekszünk azok esetében, akiket erőszak vagy elnyomás ért.

Szeretnénk látni, amint Krisztus világméretű egyháza, az Istennel kiengesztelődött nép az egymással való megbékélésnek megfelelően él, s elkötelezi magát a Krisztus nevében történő biblikus békéltetés feladata és küzdelme mellett.¹⁸

¹⁸ *The Cape Town Commitment: A Confession of Faith and a Call to Action* / A Fokvárosi Állásfoglalás – Hitvallás és cselekvésre hívás/ (A Lausanne-i Mozgalom, 2011).

A BIZOTTSÁG JAVASLATA, MELY A 2013-AS EGYETEMES GYŰLÉSNEK BENYÚJTANDÓ HATÁROZATI JAVASLATOT IGÉNYEL AZ *EGYHÁZREND* MEGVÁLTOZTATÁSÁT ILLETŐEN

A Bibliatanulmányozó Bizottság a következőket javasolja, ami a Názáreti Egyház *Egyházrendjének* megváltoztatását igényli, és egyéni indítványként, egy jogalkotó bizottság révén terjesztjük a 2013-as Egyetemes Gyűlés elé:

Megjegyzés: A jogi utalás a javaslat mellett félkövér betűtípussal szerepel, és a megnevezett bizottságnak továbbítjuk az ügyet.

A BIBLIATANULMÁNYOZÓ BIZOTTSÁG 1. JAVASLATA

1. Hitelvek (JUD-2–Különleges Jogi Bizottság)

HATÁROZATI JAVASLAT arra nézve, hogy az alábbi új bekezdéssel egészüljön ki az *Egyházrend*:

A Hitelvekkel (1–22. bekezdés) kapcsolatban az Egyetemes Gyűlésnek benyújtott határozati javaslatok az Egyetemes Szuperintendensek Testületéhez kerülnek, hogy felülvizsgálja őket egy teológusokat is tartalmazó testület, amely az egyház világméretű jellegét tükrözi. A bizottság esetleges indítványok vagy határozati javaslatok benyújtása mellett jelentést tesz a következő Egyetemes Gyűlésnek.

TOVÁBBI HATÁROZATI JAVASLAT arra nézve, hogy ha ezt a javaslatot elfogadják, akkor az a Názáreti Egyház *Egyházrendjének* az Alkotmányt tartalmazó szakaszába kerüljön.

INDOKLÁS:

1. A Hitelvek felelelik a Názáreti Egyház összes alapvető tanbeli álláspontját.
2. A Hitelveink megváltoztatása olyan hozzáértő egyének – köztük teológusok – átgondolt és átfogó vizsgálatát kell, hogy igényelje, akik a felekezetünk világméretű jellegét tükrözik.
3. Ennek a vizsgálatnak meg kell előznie az Egyetemes Gyűlés minden intézkedését.
4. A következő Egyetemes Gyűlés rendelkezni fog a vizsgálat eredményeivel, valamint szükség esetén az alapos kutatással alátámasztott indítványokkal vagy határozati javaslatokkal, melyek segíthetik döntésében.
5. E határozati javaslatnak az Alkotmányba helyezése biztosítja, hogy az – akár csak a Hitelvek – nem lesz alávetve egyetlen Egyetemes Gyűlés szavazásának.

Tisztelettel benyújtotta
A BIBLIATANULMÁNYOZÓ BIZOTTSÁG

Thomas King, elnök

Alexander Varughese, titkár